

Władysław Ciaś urodził się 3 czerwca 1894 roku w Wołowie - Stąporkowie w powiecie koneckim. Jego ojciec był mistrzem giserskim - odlewnikiem w odlewni żelaza w Stąporkowie, matka - rolniczką.

W czasie nauki w szkole fabrycznej w Stąporkowie był świadkiem i uczestnikiem zwycięskiej walki o prawo nauczania języka polskiego w okresie rewolucji 1905-1907 r. Pasjonowała Go historia Polski, która obok matematyki, pozostała Jego ulubioną dziedziną i wywarła niewątpliwy wpływ na późniejszą postawę Polaka - patriotę.

W 1913 roku ukończył średnią szkołę Aleksandryjską (tj. im. cara Aleksandra II) w Tomaszowie Mazowieckim, a następnie kurs nauczycielski. Wybuch I wojny światowej i związane z nią nadzieje na odzyskanie niepodległości skłoniły Go do zgłoszenia się ochotniczo do Legionu Puławskiego, do którego jednak nie został przyjęty, ponieważ za kilka miesięcy czekał Go normalny pobór. W marcu 1915 r. został powołany do wojska rosyjskiego i skierowany do szkoły podchorążych, po ukończeniu której w 1916 r. zyskał stopień oficerski.

Brał udział w I wojnie światowej w walkach na froncie rosyjsko - pruskim w okolicach Siedlec był ranny. Okres rekonwalescencji spędzał w Finlandii.

Następnie skierowany zostaje do Orenburga nad rzeką Ural, gdzie w okresie rewolucji lutowej Kiereńskiego, jako członek Polskiej Organizacji Wojskowej wstępuje do formujących się oddziałów polskich, w tym V Dywizji Syberyjskiej dowodzonej przez płk. Waleriana Czumę (w 1939 r. dowódca obrony Warszawy). W dywizji stacjonującej w Nowo Nikołajewsku był zbrojmistrzem 3. pułku strzelców im. H. Dąbrowskiego, a jego żona Bronisława sanitariuszką. V Dywizja walczyła z bolszewikami na odcinku Tajga - Krasnojarsk (Syberia). Po kapitulacji V Dywizji w 1920 r. Władysław Ciaś dostał się do niewoli bolszewickiej, a następnie wtrącony został do więzienia w Krasnojarsku. Przebywał w nim 2 lata i wrócił do Polski w 1922 r. w ramach wymiany jeńców wojennych przewidzianej traktatem ryskim po wojnie 1919-1920. Pełnił służbę wojskową w 70 pp. Strzelców Wielkopolskich w Pleszewie jako zawodowy oficer.

Posiadając wykształcenie pedagogiczne, zrezygnował ze służby wojskowej i został przeniesiony do rezerwy. Rozpoczął pracę w zawodzie nauczycielskim w powiecie rawskim - w latach 1922-1923 w Annosławiu gmina Regnów, a następnie w latach 1924-1927 był kierownikiem szkoły powszechnej w Żelechlinku. W 1927 roku na podstawie konkursu został mianowany **kierownikiem Publicznej Szkoły Powszechnej w Regnowie** i był nim do 1941 r. Okupant pozbawił Go tej funkcji na 10 miesięcy przed aresztowaniem, przenosząc karnie do Sokołowa w powiecie opoczyńskim na podporządkowane stanowisko, a następnie do jednoklasowej szkoły w Jasieniu gmina Lubochnia.

W okresie międzywojennym był członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla nauczycieli szkół powszechnych z siedzibą w Łowiczu oraz przewodniczącym rejonu szkolnego w gminie Regnów. Wchodził także w skład Rady Szkolnej Powiatowej. Udzielał

pomocy organizacjom społecznym na terenie gminy oraz w dziedzinie oświaty pozaszkolnej. Z Jego inicjatywy i przy pomocy rodziców w trudnym okresie międzywojennym wybudowano budynek z dwiema klasami szkolnymi.

Od 1922 roku był aktywnym działaczem Związku Nauczycielstwa Polskiego (poprzednio Związku Nauczycielstwa Szkół Powszechnych), m.in. współorganizatorem strajku szkolnego w 1937 r. w Rawie Mazowieckiej, a następnie, w okresie okupacji, członkiem Tajnej Organizacji Nauczycielskiej i uczestnikiem tajnego nauczania.

W zarządzie Oddziału Powiatowego ZNP pełnił m.in. funkcje wiceprzewodniczącego oraz członka komisji rewizyjnej. Uczestniczył w historycznym zjeździe ZNP w 1937 r.

Był także aktywnym członkiem Związku Sybiraków i uczestnikiem jego zjazdów.

Sympatyzował z ideą spółdzielczości i propagował ją, będąc współzałożycielem i długoletnim prezesem rady nadzorczej nauczycielskiej spółdzielni „Pomoc Szkolna” w Rawie Mazowieckiej oraz Spółdzielni Spożywców „Społem” w Regnowie. Współpracował z wieloma organizacjami, działającymi na terenie wsi oraz kładł nacisk na kształcenie i doksztalcanie starszej młodzieży. W pracy kulturalno-oświatowej starał się wpajać młodzieży patriotyzm oraz uczył samodzielności. Wokół szkoły skupiało się życie kulturalne i społeczne wsi, odbywały się tutaj akademie, wieczornice i zwykłe zebrania.

Był żołnierzem kampanii wrześniowej 1939 r. Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. pełnił funkcję zastępcy dowódcy kompanii wartowniczej 18 pp. w Skierniewicach, a następnie po rannym dowódcy kompanii por. Stanio (nauczyciel Liceum Pedagogicznego w Łowiczu) pełnił obowiązki dowódcy kompanii, z którą miał się zgodnie z rozkazem dowódcy pułku przemieścić za Wisłę przez Górę Kalwarię. Kompania została otoczona i rozproszona przez Niemców w rejonie Mszczonów - Grójec. Większość żołnierzy uniknęła niewoli znalazłszy się w pobliżu rodzinnych stron.

W okresie okupacji, od pierwszych miesięcy, uczestniczył aktywnie w działalności konspiracyjnej. Na przełomie lat 1939/1940 jako pierwszy dowódca na terenie gminy Regnów, zorganizował kompanię Związku Walki Zbrojnej, a następnie Armii Krajowej opartą na kadrze podoficerów, głównie jego uczniów. Przyjął pseudonim „Jesion”. W czerwcu 1941 r. więziony był przez okupanta niemieckiego jako zakładnik w Rawie Mazowieckiej, a następnie przeniesiony z Regnowa karnie - o czym wyżej mowa - na niższe stanowisko.

Aresztowany ponownie przez Gestapo w dniu 4 czerwca 1942 r. w Regnowie razem z wieloma nauczycielami - oficerami rezerwy z powiatu rawskiego był więziony na słynnym „Zapiecku” w Tomaszowie Mazowieckim, skąd wywieziono Go do niemieckiego obozu koncentracyjnego K.L. Auschwitz. Otrzymał numer 38080. Zginął w Oświęcimiu 28 września 1942 roku, w pełni sił twórczych, mając lat 48.

Przesłuchania Władysława Ciasia nie spowodowały dekonspiracji, a byli podkomendni pełnili nadal funkcje dowódcze Armii Krajowej. Podziemną walkę z okupantem kontynuował Jego syn Bronisław ps. „Mściwój”, który w dniu aresztowania Ojca kończył 17 lat.

Wśród patriotów, którzy zginęli byli także Jego uczniowie. Za swą działalność w dziele odzyskania niepodległości oraz pracę zawodową i społeczną w okresie drugiej Rzeczypospolitej był wyróżniony wieloma odznaczeniami państwowymi w tym: Medalem Niepodległości, Medalem „Polska Swemu Obrońcy” i Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Pośmiertnie został odznaczony Krzyżem Oświęcimskim (przekazany przez rodzinę Szkole Podstawowej w Regnowie).

Symboliczny grób Władysława Ciasia znajduje się na Cmentarzu Wojskowym w Warszawie, w Kwaterze Sybiraków. Tam także pochowana jest Jego żona Bronisława - sybiraczka, sanitariuszka w V Dywizji Syberyjskiej również odznaczona Medalem Niepodległości, działaczka Tajnej Organizacji Nauczycielskiej, wieloletnia nauczycielka Szkoły w Regnowie. Zmarła w grudniu 1984 r. Żegnało Ją liczne grono byłych uczniów z Regnowa.

Opracowano na podstawie tekstu od Bronisława Ciasia (syna Władysława Ciasia).